STARTNOTITIE BELEIDSPLAN WMO 2019

INLEIDEND KADER

Met de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015) geven gemeenten invulling aan de ondersteuning van de zelfredzaamheid en de participatie van personen met een beperking, chronische psychische of psychosociale problemen. De Wmo 2015 beoogt inwoners met een beperking een adequate ondersteuning te bieden bij het voeren van regie op het eigen leven, het uitvoeren van algemene dagelijkse levensverrichtingen en het ontmoeten van anderen, zodat zij langer zelfstandig thuis kunnen blijven wonen en participeren in de maatschappij.

De Wmo is een kaderwet en daarmee hebben gemeenten beleidsvrijheid hoe zij hun inwoners gaan ondersteunen. Uitgangspunt hierbij is de eigen kracht en verantwoordelijkheid van de burger en zijn omgeving. De gemeente heeft de verantwoordelijkheid –daar waar nodig- burgers te ondersteunen in hun maatschappelijke participatie. Het te voeren beleid dient vastgelegd te worden in een periodiek plan, vast te stellen door de gemeenteraad. Het huidig gemeentelijk beleidskader is uitgewerkt in het Wmo-beleidsplan 2015-2018. De looptijd van dit beleidsplan is verstreken.

Het Beleidsplan Wmo 2015-2018 is als bijlage bij deze Startnotitie gevoegd (Bijlage I).

DOEL VAN DEZE STARTNOTITIE

Deze startnotitie legt de basis voor een actualisatie van het huidige Wmo-beleid. Het geactualiseerde Beleidsplan Wmo zal vooral voortborduren op wat goed gaat en kijken naar wat beter kan. Daarnaast zullen de landelijke aanbevelingen en aanvullende maatregelen van (aanpalende) wet- en regelgeving worden meegenomen in de uitwerking van het geactualiseerde Beleidsplan Wmo. De actualisatie van het Beleidsplan Wmo wordt gebaseerd op:

1. Hoe doen we het nu; ervaringen met huidig Wmo-beleid.
2. Ontwikkelingen.
3. Speerpunten; ambities uit het coalitieakkoord

Tijdens de commissie Burger en Bestuur op 23 mei 2019 willen we aan de hand van een aantal vragen en stellingen met de raad van gedachten wisselen over de actualisatie van het Beleidsplan Wmo.

Graag horen we van de Raad wat zij vindt van de behaalde resultaten in de afgelopen beleidsperiode en de keuze om de eerder vastgestelde beleidsuitgangspunten (in het Beleidsplan Wmo 2015-2018) opnieuw voor een periode van 4 jaar vast te stellen. Kan

de Raad zich (nog) vinden in de huidige visie of heeft zij ideeën, wensen of input ten aanzien van nieuw beleid?

1. HOE DOEN WE HET NU; ERVARINGEN MET HUIDIG WMO-BELEID

De ervaringen met het huidige Wmo-beleid spelen een belangrijke rol bij de actualisatie van het Wmo-beleidsplan. Er zijn verschillende bronnen die iets zeggen over de kwaliteit van de verschillende vormen van ondersteuning en de ervaringen van cliënten met deze ondersteuning.

PRESTATIE-INDICATOREN

In 2016 heeft de gemeenteraad een lijst met prestatie-indicatoren opgesteld. Deze prestatie-indicatoren zijn gebaseerd op de in het huidige Wmo-beleidsplan opgenomen resultaten (34 resultaten verdeeld over 3 thema's). Om te kunnen monitoren en sturen op deze resultaten zijn hieraan bestaande meetbare indicatoren gekoppeld zoals de Burgerpeiling (instrument om inzicht te krijgen in de behoeften, mening en betrokkenheid van uw inwoners), het Cliëntervaringsonderzoek Wmo, Jaarverslagen en cijfers van maatschappelijke partners en de CBS Monitor Sociaal Domein (waarstaatjegemeente.nl).

De Raad ontvangt jaarlijks (in juni) een geactualiseerd overzicht van prestatie-indicatoren. Een geactualiseerde versie van deze prestatie-indicatoren is als bijlage (Bijlage II) bij de Startnotitie toegevoegd.

Op basis van bestaande meetbare indicatoren (prestatie-indicatoren) zijn de hierna volgende resultaten zichtbaar;

EENZAAMHEID

Uit de Burgerpeiling blijkt dat het percentage inwoners dat vindt dat zij te weinig betekenisvolle contacten heeft met andere mensen is gedaald van 24% in 2014 naar 20% in 2018. Het percentage inwoners dat nauwelijks of geen gevoelens van eenzaamheid ervaart is gestegen van 62% in 2014 naar 65% in 2018. Deze cijfers laten zien dat betekenisvolle contacten zijn toegenomen en gevoelens van eenzaamheid zijn afgenomen. Deze cijfers zijn ongeveer gelijk aan het landelijk gemiddelde.

Te weinig betekenisvol contact	Ouder-Amstel	Nederland
2014	24,00%	23,00%
2015		23,00%
2016		22,00%
2017		22,00%
2018	20,00%	20,00%
2019		
Omschrijving: Het percentage inwoners dat te kennen geeft te weinig betekenisvolle sociale contacten te hebben buiten het eigen huishouden.		

Figuur 1 (bron: Burgerpeiling WSJG)

Nauwelijks of geen gevoelens van eenzaamheid	Ouder-Amstel	Nederland
2014	62,00%	60,00%
2015		61,00%
2016		62,00%
2017		63,00%
2018	65,00%	64,00%
2019		
Omschrijving: Het percentage inwoners dat nauwelijks of geen gevoelens van eenzaamheid ervaart		

Figuur 2 (bron: Burgerpeiling WSJG)

Het aantal ouderen dat, ter voorkoming van eenzaamheid en ter bevordering van de zelfredzaamheid, meedoet met groepsactiviteiten van Coherente heeft een stijgende lijn en is van 450 naar boven de 500 gestegen. Het aantal uitgevoerde klussen door de Belklus bij ouderen (individuele dienstverlening) is na een daling in 2016 weer gestegen naar 141 in 2017. In 2015 is gewerkt aan het vergroten van de naamsbekendheid waardoor het aantal klussen is toegenomen. Vanaf 2017 is de subsidie aan de Belklus verhoogd.

VRIJWILLIGE INZET

Het aantal vrijwilligers dat wordt bereikt met het huidige ondersteuningsaanbod van het Coordinatiepunt Vrijwillige Inzet (Jaarverslag Coherente) is verdubbeld.

Uit de Burgerpeiling blijkt dat het percentage inwoners dat vrijwilligerswerk doet licht is afgenomen van 47% in 2014 naar 45% in 2018. Echter, uit dezelfde peiling blijkt ook dat het percentage inwoners dat in de toekomst zeker vrijwilligerswerk wil (blijven) doen is gestegen van 32% in 2014 naar 34% in 2018.

Vrijwilligerswerk doet	Ouder-Amstel	Nederland
2014	47,00%	41,00%
2015		43,00%
2016		44,00%
2017		44,00%
2018	45,00%	45,00%
2019		
Omschrijving: Het percentage inwoners dat vrijwilligerswerk doet.		

Figuur 3 (bron: Burgerpeiling WSJG)

Zeker vrijwilligerswerk doen	Ouder-Amstel	Nederland
2014	32,00%	28,00%
2015		30,00%
2016		32,00%
2017		32,00%
2018	34,00%	35,00%
2019		
Omschrijving: Het percentage inwoners dat in de toekomst zeker vrijwilligerswerk wil (blijven) doen.		

Figuur 4 (bron: Burgerpeiling WSJG)

ONDERSTEUNING MANTELZORGERS

Uit de Gezondheidsmonitor blijkt dat het percentage inwoners dat mantelzorg verleent is gestegen van 12,1% in 2012, naar 14,4% in 2016. Het percentage inwoners dat zich belemmerd voelt in zijn of haar dagelijkse activiteiten door het geven van zorg aan een hulpbehoevende naaste is gedaald van 44% in 2014 naar 29% in 2018. Er zijn dus meer mantelzorgers en minder mantelzorgers voelen zich belemmerd. Dit kan betekenen dat de mantelzorgondersteuning werkt.

Mantelzorg met hoge belasting	Ouder-Amstel	Nederland
2014	44,00%	42,00%
2015		39,00%
2016		36,00%
2017		37,00%
2018	29,00%	34,00%
2019		
Omschrijving: Het percentage inwoners dat zich belemmerd voelt in zijn of haar dagelijkse activiteiten door het geven van zorg aan een hulpbehoevende naaste.		

Figuur 5 (bron: Burgerpeiling WSJG)

Mantelzorg verlenen	Ouder-Amstel	Nederland
2012	12,10%	12,10%
2016	14,40%	14,20%
Omschrijving: Percentage van de volwassenen (19+) dat aangeeft mantelzorg te verlenen. De mantelzorg moet daarbij al minimaal 3 maanden duren, of het moet gaan om minimaal 8 uur zorg per week.		

Figuur 6 (bron: Gezondheidsmonitor volwassenen, GGD, CBS en RIVM)

Door een opschoning van het bestand en een nieuw registratiesysteem in 2017 van Mantelzorg & Meer zijn de aantallen ingeschreven mantelzorgers en het aantal inwoners dat een mantelzorgcompliment ontvangt naar beneden gegaan. Voorwaarde voor het mantelzorgcompliment is dat men ingeschreven staat bij Mantelzorg & Meer en degene die mantelzorg ontvangt in de gemeente Ouder-Amstel woonachtig is.

ALGEMENE VOORZIENINGEN

De HHT Diensten Thuis is een algemene voorziening waarmee clienten met een indicatie voor Hulp bij het huishouden en Mantelzorgers extra huishoudelijke zorg kunnen inkopen. Het aantal cliënten (inclusief mantelzorgers) dat gebruik maakt van de algemene voorziening, HHT Diensten Thuis is gestegen van 10 in 2015 naar 57 in 2018. Ook het aantal deelnemers aan Co's Kamer, een algemene voorziening voor dagbesteding, is gestegen van 25 in 2015 naar 50 in 2018. Welzijnsorganisatie Coherente organiseert naast Co's kamer nog meer algemene voorzieningen. Voor een compleet overzicht wordt daarom verwezen naar de website van Coherente www.coherente.nl.

CLIËNTONDERSTEUNING

De Wmo 2015 bepaalt dat gemeenten onafhankelijke cliëntondersteuning moeten bieden. Het moet gratis zijn, levensbreed, onafhankelijk en in het belang van de cliënt. De onafhankelijke clientondersteuning in de gemeente Ouder-Amstel wordt geleverd door MEE. Uit de jaarlijkse verantwoordingscijfers van MEE blijkt dat het aantal cliënten dat daadwerkelijk gebruik heeft gemaakt van de onafhankelijke cliëntondersteuning van MEE in 2018 is toegenomen.

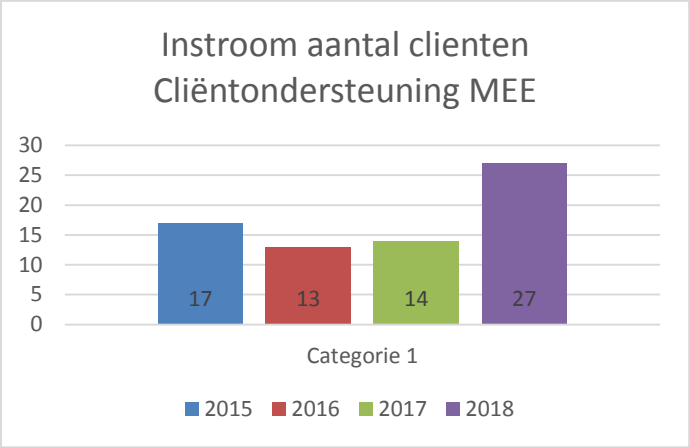

Figuur 7 (bron: Verantwoordingscijfers MEE)

CLIËNTERVARINGSONDERZOEK

In de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015) is bepaald dat het college jaarlijks onderzoekt hoe cliënten de kwaliteit van de maatschappelijke ondersteuning ervaren. De gemeente moet bij het meten van de cliëntervaringen in ieder geval gebruik maken van de door het Rijk opgestelde 10 verplichte vragen. Doordat iedere gemeente dezelfde 10 vragen gebruikt, kunnen gemeenten hun eigen resultaten vergelijken met andere (groepen) gemeenten en met het landelijk niveau. De resultaten van het cliëntervaringsonderzoek over de afgelopen jaren laten een positief resultaat zien.

	2017 (referentie groep)	2016 (referentie groep)	2015 (referentie groep)
1. Ik wist waar ik moest zijn met mijn hulpvraag	81% (77%)	80% (74%)	65% (71%)
2. Ik werd snel geholpen	82% (73%)	82% (71%)	77% (68%)
3. De medewerker nam mij serieus	95% (85%)	94% (82%)	75% (80%)
4. De medewerker en ik hebben in het gesprek samen naar oplossingen gezocht	80% (76%)	80% (71%)	60% (70%)
5. Wist u dat u gebruik kon maken van een onafhankelijke cliëntondersteuner?	30% (29%)	27% (25%)	19% (25%)
6. Ik vind de kwaliteit van de ondersteuning die ik krijg goed	91% (81%)	88% (79%)	84% (79%)
7. De ondersteuning die ik krijg past bij mijn hulpvraag	91% (81%)	88% (77%)	83% (77%)
8. Door de ondersteuning kan ik beter de dingen doen die ik wil	80% (71%)	82% (74%)	78% (74%)
9. Door de ondersteuning kan ik mij beter redden	86% (82%)	87% (79%)	82% (78%)
10. Door de ondersteuning heb ik een betere kwaliteit van leven	73% (76%)	84% (74%)	79% (73%)

Figuur 8 (bron: Cliëntervaringsonderzoek Wmo gemeente Ouder-Amstel 2018)

In vergelijking met de referentiegroep (gemeenten in Nederland) doet de gemeente Ouder-Amstel het erg goed. Ook ten opzichte van voorgaande jaren is over het geheel genomen een stabiel resultaat te zien.

In het cliëntervaringsonderzoek worden naast de 10 verplichte vragen ook nog aanvullende vragen gesteld over het contact met de gemeente en de kwaliteit van de ondersteuning. Over de kwaliteit van de ondersteuning zijn cliënten (inwoners van Ouder-Amstel) meer dan gemiddeld tevreden zijn.

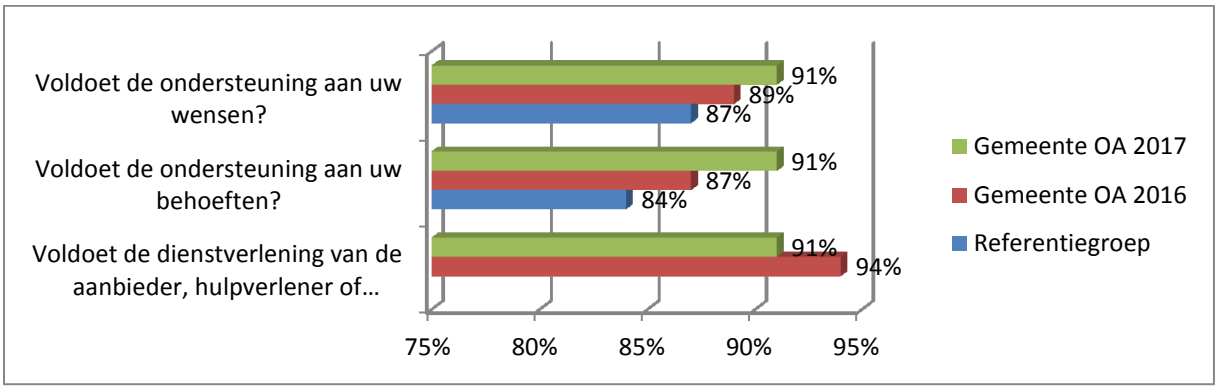

Figuur 9 (bron: Cliëntervaringsonderzoek Wmo gemeente Ouder-Amstel 2018)

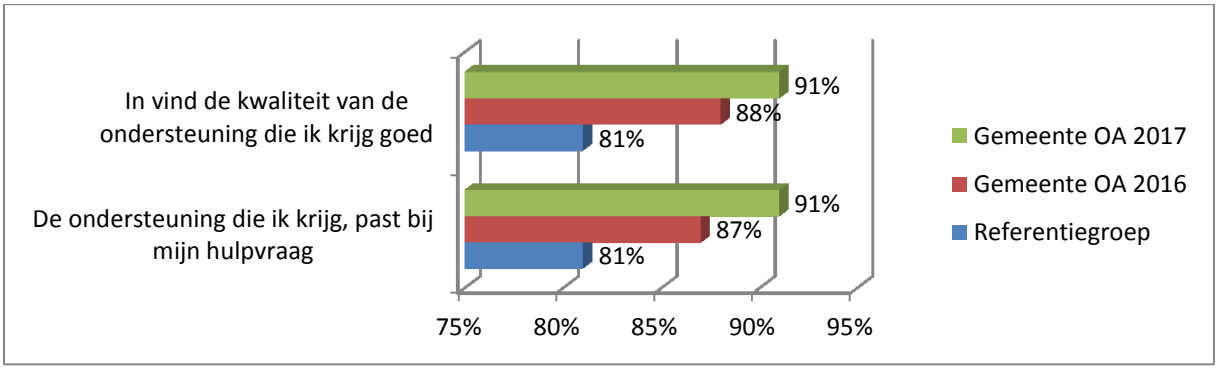

Figuur 10 (bron: Cliëntervaringsonderzoek Wmo gemeente Ouder-Amstel 2018)

Uit het cliëntervaringsonderzoek blijkt echter ook dat de respondenten in vergelijking met voorgaande jaren minder tevreden zijn over het contact met degene met wie het keukentafelgesprek is gevoerd, waaronder de deskundigheid van de medewerker, de gekozen oplossing en de wachttijd (zie figuur 4).

	2017	2016	2015	2014	2013
Tevreden over het contact met degene met wie u het (keukentafel)gesprek had	70% (81%)	97% (91%)	80%	99% (94%)	99% (94%)
Tevreden over de deskundigheid van de medewerker	64% (77%)	93% (91%)	82% (-)	98% (92%)	95% (92%)
De manier waarop er geluisterd werd	70%	90%			
De gekozen oplossing	63%	89%			
De wachttijd tussen aanvraag en verkregen ondersteuning	69%	82%			
Rekening gehouden met de persoonlijke situatie	83%	74%	84,2%	98% (89%)	98% (90%)
Rekening gehouden met de situatie van de mantelzorger	48%	54%			

Iemand aanwezig bij het gesprek (familie, naaste)	77% (76%)	53% (75%)	32,1% (-)	20% (32%)	28% (33%)
Persoonlijk gesprek thuis/ gemeentehuis	84%	92%	-	63% (70%)	64% (71%)

Figuur 11 (bron: Cliëntervaringsonderzoek Wmo gemeente Ouder-Amstel 2018)

Op basis van deze verminderde resultaten heeft Duo+ een Plan van Aanpak opgesteld waarin voorstellen zijn gedaan hoe de dienstverlening kan worden verbeterd. De evaluatie van het Plan van Aanpak wordt meegenomen in de resultaten van het cliëntervaringsonderzoek 2019. Daarnaast staat de voortgang en verbetering op de agenda van de structureel overleggen die op alle niveaus plaatsvinden. De Raad heeft eind 2018 kennis genomen van dit Plan van Aanpak en wordt geïnformeerd over de voortgang van de verbeteraanpak.

KWALITEITSTOEZICHT DOOR TOEZICHTHOUDER

Op basis van de Wmo 2015 draagt de gemeente naast zorg voor de maatschappelijke ondersteuning van ingezetenen ook zorg voor de kwaliteit en de continuïteit van de voorzieningen die in het kader van de Wmo 2015 worden verstrekt. In de Wmo 2015 is ook vastgelegd dat het college een toezichthouder moet aanwijzen die moet toezien op de naleving van de eisen die zijn gesteld aan de uitvoering van de wet en –zo nodig- de handhaving daarvan.

De GGD Amsterdam heeft als toezichthouder het toezicht uitgevoerd door middel van kwaliteitstoezicht (proactief gebaseerd op een risicoanalyse) en signaalgestuurd toezicht (reactief naar aanleiding van calamiteitenmeldingen en signalen).

Uit de jaarlijkse voortgangsrapportages van de GGD blijkt dat cliënten tevreden zijn over de ontvangen ondersteuning en de veiligheid wordt gewaarborgd. Er zijn geen tekortkomingen geconstateerd op het gebied van kwaliteit, continuïteit, professionaliteit en deskundigheid van het personeel.

ERVARINGEN HUISELIJK GEWELD EN KINDERMISHANDELING/VEILIG THUIS.

Veilig Thuis kent sinds de oprichting van de organisatie in 2015 een continue toename van het aantal meldingen en adviesaanvragen. De toename van het aantal meldingen bij Veilig Thuis betekent tegelijkertijd een stijging van het aantal doorverwijzingen van Veilig Thuis naar de lokale hulpverlening huiselijk geweld.

Het aantal meldingen bij Veilig Thuis over huishoudens in Ouder-Amstel is toegenomen van 62 meldingen in 2016 tot 86 meldingen in 2018. De groei van het aantal cliënten in de lokale hulpverlening huiselijk geweld is toegenomen van 8 cliënten in 2016 tot maar liefst 46 cliënten in 2018. De lokale hulpvraag is met name in de tweede helft van het jaar 2018 sterk toegenomen.

Uit cijfers van de Gezondheidsmonitor blijkt dat 9 procent van de 19-64 jarigen in Ouder-Amstel, ongeveer 650 inwoners, ooit slachtoffer is geweest van huiselijk geweld. In het afgelopen jaar was 1% van de 19-64 jarigen slachtoffer van huiselijk geweld. Regiocijfers laten zien dat gescheiden mensen de meest in het oog springende risicogroep zijn voor huiselijk geweld. Wat kenmerkt het huiselijk geweld? Psychisch of emotioneel geweld (6%) komt het meest voor, gevolgd door lichamelijk geweld (5%), ongewenste seksuele toenadering (2%) en seksueel misbruik (1%).

SAMENVATTING ERVARINGEN HUIDIGE BELEID

Het huidige beleidskader, zoals vastgelegd in het Wmo-beleidsplan 2015–2018, draagt bij aan het wettelijk kader, namelijk het bieden van ondersteuning aan inwoners met een beperking bij het voeren van regie op het eigen leven, het uitvoeren van algemene dagelijkse levensverrichtingen en het ontmoeten van anderen, zodat zij langer zelfstandig thuis kunnen blijven wonen en participeren in de maatschappij. Dit wordt bevestigd door de verschillende bronnen die iets zeggen over de uitvoering van Wmo. Deze bronnen laten een positief beeld zien.

2. ONTWIKKELINGEN IN DE AFGELOPEN BELEIDSPERIODE

Ontwikkelingen in landelijke wet- en regelgeving kunnen van invloed zijn op lokaal vastgesteld beleid. In de beleidsperiode 2015-2018 zijn een aantal ontwikkelingen te noemen die weliswaar binnen het beleidskader, zoals vastgesteld in het Beleidsplan Wmo 2015-2018, passen maar wel van invloed zijn op de uitvoering van Wmo-taken. Het gaat daarbij om de volgende ontwikkelingen:

VERLAGING EIGEN BIJDRAGE WMO

Met ingang van 1 januari 2019 is voor Wmo-voorzieningen een vast tarief van maximaal € 17,50 per periode ingevoerd (het zogenaamde abonnementstarief). Het abonnementstarief komt in de plaats van de huidige eigen bijdrage in de kosten. Wmo-cliënten betalen met deze maatregel maandelijks een vast bedrag aan eigen bijdrage voor het gebruik van maatwerkvoorzieningen, ongeacht de hoeveelheid zorg en ondersteuning en het inkomen/vermogen van de cliënt.

REËLE PRIJS WMO

Op basis van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 zijn in de Verordening maatschappelijke ondersteuning regels vastgelegd ter waarborging van een goede verhouding tussen de prijs voor de levering van een voorziening en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit van diezelfde voorziening.

Op grond van de 'Algemene Maatregel van Bestuur[1] reële prijs Wmo 2015' zijn gemeenten en aanbieders gehouden een reële prijs te berekenen aan de hand van in de Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) genoemde kostprijselementen. In 2017 heeft de Raad ingestemd met het opnemen van deze kostprijselementen in de Verordening Wmo. Deze AMvB heeft er toe geleid dat nieuwe prijsafspraken zijn gemaakt de gecontracteerde aanbieders Hulp bij het huishouden. In verband met de contractering van Individuele Begeleiding, Dagbesteding en Logeeropvang per 1 juli 2019 is op basis van deze AMvB een kostprijsonderzoek naar gedaan naar een reële prijs voor deze vormen van ondersteuning.

WET MINIMUMLOON

Budgethouders (personen met een Persoonsgebonden Budget (PGB)) zijn verplicht om een overeenkomst af te sluiten voor de inzet van maatschappelijke ondersteuning. Op de budgethouder rusten daarmee verplichtingen als werkgever. Sinds 1 januari 2018 is de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag van toepassing op overeenkomsten die zijn gesloten met niet professionele hulpen uit het sociaal netwerk .

[1] Een Algemene Maatregel van Bestuur is een besluit van de regering, waarin wettelijke regels nader worden uitgewerkt. In dit geval gaat het om wettelijke regels die zijn vastgelegd in de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015.

VN-VERDRAG INZAKE RECHTEN VAN PERSONEN MET EEN HANDICAP

In juni 2016 heeft Nederland het VN-Verdrag inzake rechten van personen met een handicap (hierna VN-Verdrag) geratificeerd. Doel van dit VN-verdrag is om drempels voor personen met een beperking zo veel mogelijk weg te nemen, zodat zij volledig kunnen deelnemen aan de samenleving. Het VN-Verdrag bepaalt dat er geleidelijke voortgang moet worden gemaakt in de inclusiviteit van de samenleving, maar dat dit niet in een keer gerealiseerd hoeft te worden. In het geactualiseerde Beleidsplan Wmo wordt opgenomen hoe de reguliere taken ook bijdragen aan sociale inclusie.

VEILIG THUIS.

Sinds de start van Veilig Thuis in 2015 is het aantal meldingen en adviesaanvragen steeds gegroeid. De groei van het aantal meldingen bij Veilig Thuis betekent tegelijkertijd dat er meer doorverwijzingen zijn naar de lokale ambulante hulpverlening. Sinds de zomer van 2018 is het aantal hulpvragen in Ouder-Amstel dermate sterk gestegen dat, ondanks extra inzet vanuit het Kernteam, een wachtlijst onvermijdelijk was. In januari 2019 heeft de gemeenteraad ingestemd met uitbreiding van de lokale hulpverlening huiselijk geweld en kindermishandeling met 24 uur per week.

AANSCHERPING VAN DE WET VERPLICHTE MELDCODE HUISELIJK GEWELD EN KINDERMISHANDELING

Vanaf 1 januari 2019 treedt de verbeterde meldcode in werking. Vanaf dat moment zijn professionals verplicht om melding te doen bij Veilig Thuis als er vermoedens zijn van acute en structurele onveiligheid. Professionals gebruiken hiervoor een afwegingskader. De verwachting is dat dit gaat zorgen voor een verdere toename in het aantal meldingen bij Veilig Thuis. Dit zal ook weer doorwerken in het aantal doorverwijzingen naar de lokale hulpverlening.

REGIOAANPAK HUISELIJK GEWELD EN KINDERMISHANDELING REGIO AMSTERDAM AMSTELLAND

Het regionaal beleidskader loopt eind 2019 af. In 2019 wordt een nieuwe Regioaanpak ontwikkeld met de betrokken gemeenten in de regio Amsterdam Amstelland en met de betrokken partners (zoals Blijf Groep, politie, Openbaar Ministerie, GGZ, Jeugdzorg). Dit tegen de achtergrond van nationale programma’s en verdragen op het terrein van huiselijk geweld en kindermishandeling, waaronder het landelijk programma ‘Geweld hoort nergens thuis’.

LANDELIJKE AANPAK PERSONEN MET VERWARD GEDRAG

In 2017 is landelijk een aanjaagteam opgericht dat advies heeft uitgebracht over de aanpak van de problematiek rondom mensen met verward gedrag.

Om het leven van mensen met verward gedrag en hun naasten humaner te maken hebben gemeenten de opgave een goed werkende aanpak te realiseren waarin de verschillende domeinen van veiligheid en zorg samenwerken. In de regio Amsterdam-Amstelland is een regionaal aanjaagteam actief waarin de landelijke aanbevelingen van eind 2018 worden vertaald naar de regio en naar de verschillende gemeenten.

MAATSCHAPPELIJKE OPVANG EN BESCHERMD WONEN

De Maatschappelijke opvang en Beschermd Wonen worden momenteel uitgevoerd door de gemeente Amsterdam die daarbij als centrumgemeente fungeert. Vanaf 2021 worden deze taken gedecentraliseerd. De gemeente Ouder-Amstel krijgt vanaf 2021 van het rijk

een eigen budget voor de uitvoering van Maatschappelijke ontwikkeling en Beschermd Wonen en wordt daarmee zelf verantwoordelijk voor de inkoop van deze voorzieningen. Daarmee kan Ouder-Amstel zelf bepalen welke voorzieningen nodig zijn en waar die ingekocht worden. Gezien de omvang van de gemeente ligt het voor de hand om de inkoop samen met andere gemeentes te doen. Ook hier liggen keuzes om daarin voor verandering te kiezen of de huidige relatie met Amsterdam voort te zetten.

WET VERPLICHTE GGZ

Per 1 januari 2010 wordt de Wet verplichte ggz van kracht. Deze vervangt de wet BOPZ.(Bijzondere Opneming Psychiatrische Ziekenhuizen). In de nieuwe wet staat de zorg centraal. Door deze wet veranderd de positie van de burgemeester en komt er een regionaal overleg tussen de burgemeester, OM en GGZ. Beleidsmatig wordt de ingang van deze wet voorbereid vanuit zorg en veiligheid van de gemeente Ouder-Amstel in samenwerking met de regiogemeenten en de GGD.

FINANCIEEL KADER

Tot 2019 vond een verdeling van het macrobudget voor uitvoering van de Wmo plaats via de algemene uitkering, integratie-uitkering (nieuwe taken vanaf 2015) en decentralisatie-uitkering (hulp bij het huishouden). De middelen uit de integratie- en decentralisatieuitkering waren gelabeld en daarmee bedoeld voor de uitvoering die specifieke taak.

Met ingang van 2019 zijn zowel de integratie- als de decentralisatiedelen overgeheveld naar de algemene uitkering van het gemeentefonds. Dit betekent dat waar in het verleden middelen "gelabeld" beschikbaar werden gesteld voor de uitvoering van Wmo-taken, deze middelen vanaf 2019 vanuit de algemene middelen door de Raad beschikbaar worden gesteld voor de uitvoering van de Wmo.

Een aantal ontwikkelingen hebben invloed op de besteding van de budgetten.

1. De vergrijzing zorgt voor verdere toename van de zorgvraag.
2. Toename van signalering van (complexe) zorgvragen.
3. Door de invoering van een lagere eigen bijdrage wordt verwacht dat de zorgvraag toeneemt[2].
4. De invoering van de AMvB reële kostprijs leidt veelal tot hogere tariefafspraken en daardoor hogere uitgaven.
5. Door een toename van het aantal meldingen huiselijk geweld bij Veilig Thuis is ook de vraag naar lokale ambulante hulpverlening gestegen.

SAMENVATTING ONTWIKKELINGEN

Het huidige beleidskader, vastgesteld in Beleidsplan Wmo 2015-2018, biedt ruimte en mogelijkheden om op basis van veranderingen en nieuwe inzichten in het uitvoeringsbeleid het gemeentelijk beleid ook na 2018 voort te zetten. Verwacht wordt dat de daarvoor beschikbare middelen (financieel kader) niet voldoende zijn.

[2] Om meer inzicht te krijgen in de effecten van de invoering van het abonnementstarief heeft het ministerie van VWS samen met de VNG een monitor ontwikkeld. De eerste rapportage met resultaten uit de monitor verschijnt in september 2019.

3. SPEERPUNTEN; AMBITIES UIT HET COALITIEAKKOORD

Het coalitieakkoord 2018-2022 is een akkoord op hoofdlijnen. De in het coalitieakkoord genoemde ambities die zijn genoemd onder de onderwerpen 'zorg' en 'actieve en respectvolle gemeente' passen binnen de kaders van de Wet maatschappelijke ondersteuning en het huidige beleidskader, zoals vastgesteld in Beleidsplan Wmo 2015-2018. De volgende ambities maken deel uit het coalitieakkoord:

- iedereen kan actief deelnemen aan de samenleving
- mensen die zich eenzaam voelen worden geholpen bij hun maatschappelijke deelname
- vrijwilligers worden zo goed mogelijk ondersteund
- kwalitatief goede zorg staat voorop
- één loket voor alle hulpvragen binnen het sociaal domein
- integraal oppakken van hulpvragen
- het Zorgadviespunt is goed toegerust
- de contacten met het Zorgadviespunt zijn laagdrempelig en klantvriendelijk
- maatwerk en snel handelen zijn uitgangspunt in de zorgverlening
- korte wachttijden en vaste handen in de thuiszorg
- investeren in de ondersteuning aan mantelzorgers, waaronder respijtzorg

De ambities uit het coalitieakkoord zijn vertaald naar het gemeentelijk beleid of hebben al hun grondslag in het bestaande Wmo-beleid. De beleidsuitgangspunten in het Beleidsplan Wmo 2015-2018 bieden ruimte om wijzigingen in wet- en regelgeving en een deel van de ambities uit het coalitieakkoord vorm te geven.

UITGAVEN WMO TOT NU TOE

Afgelopen jaren zijn de taken die de gemeente Ouder-Amstel op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning heeft uitgevoerd binnen de in de begroting opgenomen budgetten gebleven. Onderstaande tabel is een overzicht van gerealiseerde uitgaven Wmo vanaf 2015 tot en met 2018 en de begrote uitgaven voor 2019.

Uitgaven Wmo vanaf 2015	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**
	Gerealiseerd	*Gerealiseerd*	*Gerealiseerd*	*Gerealiseerd*	*Begroot*
Zelf- en samenredzaamheid	*€ 423.321*	*€ 449.317*	*€ 492.773*	*€ 445.242*	*€ 491.507*
Ondersteuning op maat	*€ 1.467.120*	*€ 1.384.787*	*€ 1.420.156*	*€ 1.394.401*	*€ 1.559.851*
Maatschappelijke zorg aan kwetsbare inwoners	*€ 214.146*	*€ 250.510*	*€ 210.729*	*€ 210.945*	*€ 255.959*
Kwaliteit, verantwoording en cliëntenparticipatie	*€ 12.453*	*€ 17.905*	*€ 24.807*	*€ 19.149*	*€ 28.118*
Totaal uitgaven Wmo	**€ 2.117.040**	**€ 2.102.519**	**€ 2.148.465**	**€ 2.069.737**	€ 2.335.435

RAADSBIJEENKOMST 23 MEI 2019

Op een aantal van de ambities uit het coalitie akkoord en actuele onderwerpen relevant voor de actualisatie van het Beleidsplan Wmo willen we een reactie aan de Raad vragen. Tijdens de commissievergadering op 23 mei as. worden interactief aan de hand van vragen en stelling de volgende thema's aan de Raad voorgelegd:

1. Algemene uitgangspunten beleidskader Wmo
2. Aanpak tegen eenzaamheid
3. Ondersteuning aan mantelzorgers
4. Maatwerkvoorziening Wmo-vervoer
5. Toerusting Zorgadviespunt

ADVIESRAAD SOCIAAL DOMEIN

De inhoud van de startnotitie wordt met de Adviesraad Sociaal Domein Ouder-Amstel besproken. Het geactualiseerde (concept) Beleidsplan Wmo wordt gelijktijdig ter advies wordt voorgelegd aan de Adviesraad Sociaal Domein. Gelijktijdig met het adviestraject van de Adviesraad wordt het concept geactualiseerd Beleidsplan Wmo ter inzage gelegd zodat ook maatschappelijke partners een bijdrage kunnen leveren aan deze actualisatie.

TIJDSPAD

	April	**Mei**	**Juni**	**Juli**	**Aug**	**Sep**	**Okt**	**Nov**	**Dec**
Vaststellen startnotitie door college									
Presentatie startnotitie aan Raad									
Presentatie startnotitie aan Adviesraad Sociaal Domein									
Opstellen concept geactualiseerd Wmo-beleidsplan									
Concept geactualiseerd Wmo-beleidsplan naar college									
Concept geactualiseerd Wmo-beleidsplan ter advies naar Adviesraad									
Concept geactualiseerd Wmo-beleidsplan ter inzage									
Verwerken advies Adviesraad Sociaal Domein en reacties ter inzagelegging									
Definitief Wmo-beleidsplan naar college									
Agendacommissie									
Commissie Burger en Bestuur									
Gemeenteraad									